

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини
від 26.07.2012 №7/8-12

ПОЛОЖЕННЯ
про представників Уповноваженого Верховної Ради України
з прав людини

*(зі змінами внесеними згідно із наказами Уповноваженого
від 01.11.2012 №17/8-12, від 25.12.2012 № 22/8-12 та від 13.02.2018 №2/02-18)*

1. Представники Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Представник) є посадовими особами, яким з метою здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина делегуються визначені повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) та на яких розповсюджуються гарантії забезпечення діяльності Уповноваженого.

2. Призначення на посаду та звільнення Представника, а також визначення його повноважень, завдань та функцій здійснюються Уповноваженим. На Представника поширюється законодавство України про працю.

*(пункт 2. Положення зі змінами відповідно до наказу
Уповноваженого від 13.02.2018 №2/02-18)*

3. Представник Уповноваженого повинен знати та керуватися у своїй діяльності Конституцією України; чинним законодавством України, а також підзаконними нормативно-правовими актами; міжнародними правовими актами, стандартами та рекомендаціями, наказами Уповноваженого, а також цим Положенням.

4. Представник підпорядковується безпосередньо Уповноваженому, здійснює свою діяльність у межах делегованих йому повноважень, визначених завдань та функцій.

5. Представник за дорученням Уповноваженого:

5.1. здійснює керівництво (координацію) діяльністю відповідного підрозділу Секретаріату Уповноваженого чи регіонального представництва Уповноваженого та відповідає за їх діяльність;

5.2. бере участь у підготовці пропозицій щодо розробки і розробляє законопроекти та проекти інших нормативно-правових актів, необхідних для запобігання порушенням прав людини або сприяння їх поновленню;

5.3. бере участь у засіданнях комітетів Верховної Ради України, круглих столах, семінарах, міжвідомчих робочих групах, нарадах тощо;

5.4. розглядає звернення осіб;

5.5. готує проекти подань та листів до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, народних депутатів України, Генерального прокурора України, керівників центральних органів виконавчої влади, які подає на підпис Уповноваженому;

5.6. бере участь у підготовці проектів щорічних і спеціальних доповідей Уповноваженого;

5.7. бере участь у підготовці пропозицій Уповноваженому щодо відкриття проваджень у справах про порушення прав і свобод людини, контролює їх хід;

5.8. представляє Уповноваженого в Україні та за її межами;

5.9. надає інформацію та коментарі з питань своєї діяльності засобам масової інформації;

5.10. виконує інші завдання Уповноваженого.

6. Представник має право:

6.1. невідкладного прийому посадовими особами органів державної влади і органів місцевого самоврядування різних рівнів, керівниками об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, керівниками спеціалізованих підрозділів, військових частин;

6.2. бути присутнім на засіданнях представницьких і виконавчих органів державної влади різних рівнів, відвідувати без перешкод підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, органи місцевого самоврядування, а також колегіальні засідання органів прокуратури, органів внутрішніх справ, митних і податкових служб, військових підрозділів, інших спеціалізованих державних органів (установ), до компетенції яких відноситься дотримання прав і свобод людини;

6.3. на ознайомлення з документами та отримання їх копій в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності, органах прокуратури, включаючи справи, які знаходяться в судах;

(пункт 6.3. Положення викладено в редакції відповідно до наказу Уповноваженого від 25.12.2012 №22/8-12)

6.4. підписувати листи (з використанням бланку затвердженого зразка представника Уповноваженого) до органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб (крім Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, народних депутатів України, керівників центральних органів виконавчої влади), органів прокуратури України (крім Генерального прокурора України), органів судової влади (крім голів вищих спеціалізованих судів та ВСУ), керівників підприємств, установ та організацій, громадських організацій з питань забезпечення дотримання прав людини) зокрема, у порушених у зверненнях до Уповноваженого, разом із рекомендаціями щодо дотримання стандартів у галузі прав людини, контролює їх розгляд, а також остаточні відповіді громадянам;

(пункт 6.4. Положення зі змінами відповідно до наказу Уповноваженого від 13.02.2018 №2/02-18)

6.5. відвідувати в будь-який час місця несвободи, опитувати осіб, які там знаходяться, отримувати інформацію відносно умов їх тримання;

6.6. діяти від імені Уповноваженого та представляти його інтереси з усіма правами, що надані чинним законодавством;

6.7. відповідно до норм адміністративного законодавства та з передбачених законодавством підстав складати протоколи про адміністративні правопорушення;

6.8. подавати Уповноваженому пропозиції щодо створення та персонального складу експертних рад при представникові.

(Положення доповнено пунктом 6.8. відповідно до наказу Уповноваженого від 01.11.2012 №17/8-12)

7. Представник зобов'язаний:

7.1. дотримуватися прав та охоронюваних законом інтересів людини і громадянина, забезпечувати виконання покладених на нього функцій та повною мірою використовувати надані йому права.

7.2. зберігати конфіденційну інформацію. Це зобов'язання діє і після припинення його повноважень.

7.3. не розголошувати отримані відомості про особисте життя заявника та інших причетних до заяви осіб без їхньої згоди.

8. Втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, а також їх посадових і службових осіб у діяльність Представника забороняється. За порушення законодавства щодо гарантій діяльності Представника винні особи притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

9. Представник не зобов'язаний надавати будь-кому пояснень по суті справ, які закінчені або знаходяться у його провадженні.

10. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян,

підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, посадові і службові особи, до яких звернувся Представник, зобов'язані співпрацювати з ним і надавати йому необхідну допомогу, зокрема:

- забезпечувати доступ до приміщень, матеріалів і документів;
- надавати інформацію і давати пояснення відносно фактичної і правової підстави своїх дій і рішень.

11. Відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співробітництва з Представником, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Представника тягнуть відповідальність відповідно чинного законодавства.

12. Представник Уповноваженого для виконання покладених на нього завдань у встановленому порядку взаємодіє із структурними підрозділами Секретаріату Уповноваженого, консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами і службами Уповноваженого, взаємодіє з міжнародними та неурядовими громадськими організаціями.

13. Організаційне забезпечення діяльності Представника Уповноваженого здійснює Секретаріат Уповноваженого

Керівник Секретаріату

(підпис)

Б.В. Крикливенко